

דבר תורה לפרשת בהר

מאת החייל הקדוש עמיהי רובין הי"ד

סיכום על פי שיעור של הרב עוזי חובב בשיחות הרצי"ה קוק זצ"ל

הזכירו פה לא מזמן שחומש שמות וחומש ויקרא הם חטיבה אחת, שהרצי"ה קורא לה "כלל ופרט וכלל" - יש את עמ"י שנברא במצרים, מקבל את התורה, וכל עניינו זה "ועשו לי מקדש". השראת השכינה זה נקרא הכלל, ובהמשך אותו כלל יש פירוט איך בונים את המשכן וכו' עד חנוכת המשכן. אחרי זה יש בחומש ויקרא ירידה להרבה מאוד מצוות פרטיות. פרשיות "תזריע מצורע" מדברות בענייני שמירת הלשון, "קדושים" - בין אדם לחברו, "אמור" - מועדים - בשה"כ הרבה מאוד מצוות, כך שאם אדם לדוגמא ייכנס לעמ"י ויתחיל ללמוד מפרשת קדושים, הוא יגיד שיש חבורה של אנשים שיש להם הרבה משימות - על חמורים שנופלים, בגדים וכל מיני משימות שקשורות לאיזה עם. אבל מדגיש הרב, זה מאוד מסוכן אם אדם מתעסק רק בפרטי המצוות - הוא עלול לשכוח מה המקור שלהן ולמה הן באו. לכן התורה מסיימת בפרשיות "בהר" "בחוקותי", שמעלות אותנו מחדש למעלה.

הרבה 'סינית' יש בפרשת "בהר". בהרבה פסוקים קשה להבין מה הולך שם, דברים מאוד מאוד גבוהים, גם אחרי רש"י קשה להבין. אבל אם זה מה שקורה לנו - במידה מסוימת זה מצוין, כי זה אומר שהתורה מצליחה במשימה להחזיר אותנו להבנה שאנחנו אומה, נשמה אחת, גוף אחד, איברים מחוברים אחד לשני. ובגלל זה צריך לתת לנו הרבה מצוות מעשיות שעל ידן נוכל להשאיר את החיבור הזה נכון וטוב. זה כמו שלקורקינט אין הוראות הפעלה. אבל לרכב יש הוראות ומוסך. כי שם הכול חייב להיות מחובר טוב, וכולם חשובים ונצרכים, כל חלק וחלק. אם לא היינו אומה אלוקית לא היו לנו תרי"ג מצוות. לאומות העולם יש בשה"כ 7 מצוות בני נוח כי הן לא אומות אלוקיות. הקב"ה ברא אותן אבל הן לא "עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו". אצלנו זה רמה אחרת, מדרגה אחרת, ולכן יש את הפלא הזה של ריבוי המצוות.

בפס' הראשון בפרשה כתוב "והיה כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבתה הארץ שבת לה". זה פס' ממש מוזר - "כי תבואו אל הארץ", עד שאנחנו מגיעים אל הארץ היא עושה שביתה?! ועוד שואל הרב: מה זה "ושבתה הארץ"? ילד עושה שביתה - לא הולך לביה"ס. אבל מה פירוש שהארץ שובתת? אמנם אנחנו יודעים שבמשך 2000 שנה הארץ היתה בשביתה, לא גידלה כלום, היתה שממה. ובכל זאת, דווקא עכשיו כשאנחנו חוזרים והיא שובתת?! מה עוד שבאמת לא הארץ היא זו ששובתת, אלא אנחנו שובתים. בשנת השמיטה אנחנו לא עובדים את הארץ, אבל הארץ עצמה ממשיכה לגדל ולהצמיח...?

אלא ש"ושבתה הארץ" הכוונה - שהארץ האלוקית, יש זמנים שהאדם צריך להתרחק ממנה. וזה כדי שיהיה לאדם מורא מן הארץ. כי לפעמים כשהאדם עובד כל היום באדמה הוא עלול לחשוב שהאדמה היא שלו, כלי לסיפוק היצרים והתאוות שלו. וכשאנחנו מגיעים מהגלות זה עוד יותר יכול לקרות, כי בגלות היה מותר לנו לאכול, והנה סוף סוף חזרנו לארצנו ועכשיו זה אותו הדבר רק הרבה יותר קל - הארץ מספקת לנו את הצרכים הפרטיים עבור כל יהודי שיושב עליה. על זה אומרת התורה: הגלות זה לא א"י. צריך לא להתבלבל. א"י בונה בנו את הממד הכללי שלנו, היא עוזרת לנו לגלות את הצד האלוקי

שבנו. עם שתלוש מהקרקע הוא לא עם, וכפי שהזכיר הרב טאו: "אין עם בלי ארץ ואין ארץ בלי עם". התורה אומרת "והיה כי תבואו" - תיפגשו עם הארץ. ככתוב "והארץ נתן לבני אדם", אל תקרי אדם אלא ישראל. עניינו של האדם הוא להיפגש עם הקרקע.

מה יש בה בקרקע של א"י? בא"י הארץ קדושה. א"י זו אדמה קדושה, ואדמה קדושה מזכירה לישראל שהם עם קדוש, ולכן יש מצוות מיוחדות שקשורות לאדמה. המצוות האלו לא נעשות בגלות, בגלל שדווקא המצוות שתלויות בארץ מזכירות לנו שאנחנו אומה אחת. ובחול"ל לעומת זאת אנחנו לא אומה, ולכן שם המצוות הללו חסרות ערך, חסרות משמעות. וכשחוזרים לארץ צריך לחזור ולעשות את המצוות האלה שיחזירו אותנו להיות אומה. כשחוזרים לארץ אנחנו כבר לא אנשים פרטיים אלא חוזרים להיות גוף אחד, עם אחד, נשמה אחת. בעל ה'חסד לאברהם' כותב שבליה הראשון שאדם שעלה לארץ ישן בא"י - מתחלפת נשמתו. רואים שגם המאבק של אומות העולם איתנו הוא דווקא על הארץ. הגר"א היה אומר שהגויים נשמתם מן השמיים, ולכן הם לא יכולים לפעול כלום להשפיע בארץ.

• • • •

שנת היובל משיבה כל איש אל החלק המיועד לו בארץ הקודש, כי כל משפחה וכל שבט מקבלים את תפקידם מהאדמה הקדושה המותאמת להם. האדם הוא יצור רכושני, מחדש חידושים קונה ומוכר דברים - 'מיטלטלין' בלשון חז"ל, דברים שעוברים מאחד לשני. אבל יש משהו שאי אפשר לטלטל אותו וזו ארץ הקודש שהיא קרקע, אי אפשר להרים אותה. אומר הרב - יש דין ידוע ש'מיטלטלין' נקנין אגב קרקע' - שאם קניתי קרקע, כל מה שנמצא עליה אוטומטית הופך להיות שלי גם. ומסביר הרב שיש בזה גם רעיון אמוני. אדם צריך לראות שכל מה שהוא מחדש בעולם, ואפילו כל התרבות המיטלטלת והמתחדשת - יהיה קשור לקרקע, קשור אל הקב"ה, אל נצח ישראל. אין דבר כזה 'מיטלטלין' מנותקים. למיטלטלין יש ערך רק כאשר הם מחוברים לקרקע. כל מה שאדם רוצה לקנות זה יפה רק אם זה מתאים לקדושה של הקרקע. כל חידוש שאדם מחדש, בכל תחום - צריך להיות מתאים אל קדושת הקרקע. "והיה כי תבואו אל הארץ" - אנחנו צריכים לחזור אל הכלל, וזה קורה כשכל שבט יושב באדמתו ומקיים את המצוות התלויות בארץ, שעושות את ישראל מאוחדים. באנו ארצה וקיבלנו מצוות ששופכות אור על כל המצוות שקיימנו בגלות. הארץ לעולם עומדת, מחכה לישראל כל הגלות.

לרשום בגוגל: ממשיכים את אורו של עמיחי

הכנסת ספר תורה השבוע לזכרו של עמיחי

מפגש עם המושלתים ביום ההולדת של עמיחי

